

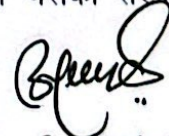
Asian Waterbird Census 2024 को सम्बन्धमा जारी गरिएको प्रेस विज्ञप्ती

भारतीय महाद्वीपमा Asian Waterbird Census को कार्य सन् १९८७ देखि Wetlands International ले शुरु गरेको हो । सबैभन्दा पहिला यो कार्य एशियाको अफगानिस्तान, जापान, दक्षिण एशिया तथा अष्ट्रेलियामा शुरु भएको पाइन्छ । नेपालले पनि सन् १९८७ देखि नै Asian Waterbird Count को शुरु गरेको हो । यसको मुख्य उद्देश्य बसाई सराई गर्ने र पानीमा बस्ने चराहरूको प्रजनन नहुने समयमा गणना तथा अनुगमन गरी संख्या सहित सिमसार क्षेत्रको अवस्थाको बारेमा थाहा पाउनु, पानीमा बस्ने चरा र सिमसार क्षेत्रको महत्व, तिनको संरक्षण तथा व्यवस्थापनमा आम नागरिकलाई सहभागी तथा जानकारी गराउने रहेको छ ।

यस प्रकारको कार्यबाट चरा तथा सिमसार क्षेत्रको संरक्षणमा योगदान पुग्ने, पानी र पानीमा बस्ने चराको बारेमा जनचेतना अभिवृद्धि गराई संरक्षणमा सहकार्य गर्न, राष्ट्रिय सिमसार नीति तथा राष्ट्रिय जैविक विविधता रणनीति एवं संरक्षित क्षेत्र व्यवस्थापन रणनीति (२०२२- २०३०) ले निर्दिष्ट गरेका कार्यको कार्यान्वयनमा टेवा पु-याउने र अन्तराष्ट्रिय महत्वको सिमसार सुचीमा सुचिकृत भएका सिमसार क्षेत्रको अवस्था तथा त्यहाँ पाइने चरा प्रजातिको जानकारी वारेको सूचना संकलनमा सहयोग पुग्दछ । साथै, IUCN Red List मा समावेश भएका चराहरूको जानकारी प्राप्त हुने, जैविक विविधता महासन्धि र महत्वपूर्ण चरा तथा जैविक विविधता क्षेत्र (IBA) का कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा समेत टेवा पुग्ने देखिन्छ ।

पानीमा बस्ने चराहरू वढी संवेदनशील हुने र अनुगमन गर्न सजिलो हुने हुँदा यसबाट बसाईसराई गर्ने चराहरूको प्रकृति, यसको स्वास्थ्य अवस्था तथा जलवायु परिवर्तनको अवस्थालाई चराले प्रतिनिधित्व गर्न सक्ने भएको हुनाले यो कार्यको थप महत्व रहेको छ ।

नेपालमा यो कार्य राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागको नेतृत्व र हिमाली प्रकृतिको संयोजनमा १५ वटा नदी प्रणाली (कोशी, वागमती, मनोहरा, कर्रा, राप्ती, नारायणी, खगेरी, ढुङ्गे, तेलार, दानो, तिनाउ, विजयपुर, पश्चिम राप्ती, कर्णाली, महाकाली) को २७ वटा स्थान र ३० वटा सिमसार क्षेत्रमा हरेक वर्ष जनवरी महिनाको पहिलो शनिवारबाट शुरु हुने गरेको छ । यस वर्षको गणना जनवरी ६ देखि २१ सम्म हुने र यसको नतिजा विश्व सिमसार दिवस (२ फेब्रुवरी २०२४) मा सार्वजनिक गर्ने योजना रहेको छ । गणनामा ३५० जना भन्दा वढी जनशक्ति (कर्मचारी, चराविद्, प्रकृतिप्रेमी, स्वयंसेवी) को सहभागितामा हुन गईरहेको छ । यसमा राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष लगायतका संघसंस्थाहरू, प्रदेश सरकार, स्थानीय तह आदिको सहयोग रहने छ । चराको गणना गर्दा Binocular र टेलिस्कोपको प्रयोग गरी सम्पूर्ण चराको संख्या गणना गर्ने विधिअपनाई दोहोरो नपर्ने गरी गरिन्छ ।

२०८०/६/२२

अजय कार्की

उप-महानिर्देशक एवं प्रवक्ता

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभा

२०८० पौष २२ गते शुक्रवार

